

Uchwała Nr 58/2025/2026
Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie
z dnia 31 lipca 2026 roku

**w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania
programów studiów pierwszego i drugiego stopnia
oraz jednolitych studiów magisterskich**

Działając na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2024, poz. 1571 z późn zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Ustala się wytyczne dotyczące przygotowania programów studiów pierwszego stopnia przedstawianych do uchwalenia Senatowi PANS w Nysie.
2. Ustala się dokumentację stanowiącą podstawę do podjęcia przez Senat PANS w Nysie uchwały w sprawie zatwierdzenia programu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.
3. Wprowadza się następujące definicje pojęć:
 - 1) program studiów – opis zakładanych, spójnych efektów uczenia się właściwych dla dyscypliny lub dyscyplin naukowych, zgodny z przepisami o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, oraz opis procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia tych efektów, określający moduły kształcenia wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów zakładanymi efektami uczenia się oraz punktami ECTS, sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta oraz harmonogram realizacji programu studiów prowadzonych w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej;
 - 2) opis zakładanych efektów uczenia się dla programu studiów – opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studenta w procesie kształcenia, uwzględniający charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, właściwe dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia, odpowiadające dyscyplinie lub dyscyplinom naukowym, do których został przyporządkowany kierunek studiów;
 - 3) moduł kształcenia – przedmiot lub grupa przedmiotów, praktyka zawodowa, przygotowanie pracy dyplomowej, przygotowanie do egzaminu dyplomowego;
 - 4) przedmiot – zespół zajęć określonych wspólną nazwą, przewidzianych do realizacji w tym samym semestrze, któremu przypisano całkowitą liczbę punktów ECTS;
 - 5) opis zakładanych efektów uczenia się dla modułu kształcenia (przedmiotu lub grupy przedmiotów) – opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studenta, który zaliczył dany moduł kształcenia; opis powinien odnosić się do opisu efektów uczenia się dla programu studiów;
 - 6) profil praktyczny – profil programu studiów, obejmujący zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie, prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

§ 2

1. Programy studiów powinny spełniać wymagania formalne określone w obowiązujących przepisach, w szczególności zawartych w:
 - 1) ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*;
 - 2) ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
 - 3) rozporządzeniach ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki w sprawie:
 - a) charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
 - b) studiów;
 - c) kryteriów oceny programowej;
 - d) standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela;
 - e) dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych;

- 4) rozporządzeniach właściwych ministrów, zawierających wymagania programowe umożliwiające przygotowanie do wykonywania zawodów innych niż wymieniony w pkt. 1 lit. d) lub uzyskania licencji zawodowych;
- 5) uchwałach Senatu PANS w Nysie w zakresie misji oraz strategii Uczelni.
2. Zaleca się, aby programy studiów uwzględniały funkcjonujące „standardy międzynarodowe”, rozumiane jako sprawdzone i upowszechnione rozwiązania w danym obszarze wiedzy.

§ 3

1. Programy studiów dla poszczególnych kierunków studiów (specjalności na kierunkach *filologia i lingwistyka stosowana*) przygotowują Rady Programowe powołane przez Rektora.
2. W pracach Rad Programowych, o których mowa w ust. 1, biorą udział przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego.

§ 4

1. Dla wszystkich kierunków studiów stosuje się wycenę efektów z wykorzystaniem europejskiego systemu akumulacji i transferu punktów (ECTS).
2. Liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez Uczelnię zgodnie z harmonogramem realizacji programu studiów (godziny kontaktowe) oraz jego indywidualną pracę określoną w programie studiów.
3. Punkty ECTS przypisuje się za:
 - 1) zaliczenie każdego przedmiotu i praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów, przy czym liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem przedmiotu lub praktyk, zgodnie z programem studiów;
 - 2) przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej lub przygotowanie do egzaminu dyplomowego, zgodnie z programem studiów.
4. Minimalna liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia roku studiów wynosi 60, natomiast semestru studiów 27 - z zastrzeżeniem, że pierwszy semestr studiów powinien zakończyć się uzyskaniem minimum 30 ECTS.

§ 5

1. Studia pierwszego stopnia – licencjackie trwają co najmniej sześć semestrów.
2. Studia pierwszego stopnia – inżynierskie trwają co najmniej siedem semestrów.
3. Studia jednolite magisterskie trwają co najmniej dziewięć semestrów.
4. Studia drugiego stopnia trwają od trzech do pięciu semestrów.
5. Do okresu studiów zalicza się praktykę zawodową studenta.
6. Studia niestacjonarne mogą trwać jeden lub dwa semestry dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.
7. Liczba punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów wynosi odpowiednio:
 - 1) co najmniej 180 punktów ECTS dla studiów pierwszego stopnia – licencjackich;
 - 2) co najmniej 210 punktów ECTS dla studiów pierwszego stopnia – inżynierskich, trwających 7 semestrów;
 - 3) co najmniej 240 punktów ECTS dla studiów pierwszego stopnia – inżynierskich trwających 8 semestrów;
 - 4) co najmniej 300 punktów ECTS dla studiów jednolitych magisterskich;
 - 5) co najmniej 90 punktów ECTS dla studiów drugiego stopnia.

§ 6

1. Program studiów dla danego kierunku oraz poziomu i profilu studiów należy opisać zgodnie z zakładanymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, uwzględniając charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji Polskiej Ramy Kwalifikacji właściwych dla:
 - 1) poziomu kształcenia;
 - 2) profilu kształcenia;
 - 3) kwalifikacji prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera.
2. Program studiów dla danego kierunku studiów oraz poziomu i profilu kształcenia, prowadzonego w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zakłada uzyskanie takich samych efektów uczenia się.

3. Na studiach stacjonarnych co najmniej połowa programu studiów jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych, wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.
4. Na studiach o profilu praktycznym ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym.
5. Liczba godzin kontaktowych zajęć dydaktycznych określona w harmonogramach realizacji programu studiów stacjonarnych dla poszczególnych kierunków, które będą obowiązywać od nowego roku akademickiego, nie może być większa niż określona w obowiązujących harmonogramach realizacji programu studiów, natomiast dla studiów niestacjonarnych nie może być mniejsza niż 59% i jednocześnie większa niż 61% liczby godzin kontaktowych zajęć dydaktycznych przewidzianych w harmonogramach realizacji programu studiów dla studiów stacjonarnych, chyba że standard kształcenia lub inny akt prawny odnoszący się do kształcenia na określonym kierunku studiów stanowi inaczej. W przypadku kierunków, dla których minimalną liczbę godzin określa standard kształcenia lub inny akt prawny, liczba godzin kontaktowych zajęć dydaktycznych, zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, nie może być większa niż najbliższa tej liczbie minimalnej wielokrotność liczby 15.
6. Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów (przedmiotów) kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS na danym kierunku, poziomie i profilu studiów.
7. Wycena punktowa modułów (przedmiotów) do wyboru powinna być tak realizowana, aby poszczególne moduły (przedmioty), które student może wybrać alternatywnie, miały taką samą liczbę punktów ECTS w semestrze.
8. W przypadku kierunków studiów pierwszego stopnia oferujących w programie studiów specjalności, a w przypadku specjalności w ramach kierunków *filologia i lingwistyka stosowana* – specjalizacji, wybór specjalności (specjalizacji na kierunkach *filologia i lingwistyka stosowana*) odbywa się nie wcześniej niż od trzeciego semestru studiów. Warunek ten nie dotyczy kierunku *jazz i muzyka estradowa*, w przypadku którego wybór specjalności ma miejsce na etapie postępowania kwalifikacyjnego.
9. Harmonogram realizacji programu studiów dla studiów wszystkich kierunków:
 - pierwszego stopnia oraz jednolitych magisterskich powinien uwzględniać zajęcia dydaktyczne z:
 - 1) nowożytnego języka obcego (kończące się egzaminem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) w wymiarze 120 godzin, którym należy przypisać co najmniej 5 punktów ECTS, z zastrzeżeniem ust. 11; zajęcia należy zaplanować w pierwszych czterech semestrach studiów;
 - 2) technologii informacyjnej w wymiarze co najmniej 15 godzin, którym należy przypisać co najmniej 1 punkt ECTS;
 - 3) ochrony własności intelektualnej w wymiarze 15 godzin, którym należy przypisać 1 punkt ECTS;
 - 4) podstaw przedsiębiorczości i zasad prowadzenia działalności gospodarczej w wymiarze 15 godzin, którym należy przypisać 1 punkt ECTS; zajęcia powinny mieć charakter praktycznego projektu i zostać zaplanowane nie wcześniej niż w czwartym semestrze studiów;
 - 5) przedmiotów z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych, którym należy przypisać nie mniej niż 5 punktów ECTS; w tym przedmiotów kształcenia ogólnego w wymiarze 60 godzin, w tym etykiety w życiu publicznym w wymiarze 15 godzin, którym należy przypisać 4 punkty ECTS – z zastrzeżeniem:
 - a) przedmiotów z obszarów nauk humanistycznych, którym należy przypisać nie mniej niż 5 punktów ECTS - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych w 100% do dyscypliny lub dyscyplin z dziedziny nauk społecznych;
 - b) przedmiotów z obszarów nauk społecznych, którym należy przypisać nie mniej niż 5 punktów ECTS - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych w 100% do dyscypliny lub dyscyplin z dziedziny nauk humanistycznych;
 - 6) wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w wymiarze 30 godzin (5 godzin wykładów, 10 godzin zajęć laboratoryjnych oraz 15 godzin projektu/ćwiczeń praktycznych), którym należy przypisać 2 punkty ECTS.
 - drugiego stopnia powinien uwzględniać zajęcia dydaktyczne z:
 - 1) nowożytnego języka obcego (kończącego się egzaminem na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) w wymiarze 60 godzin, którym należy przypisać co najmniej 3 punkty ECTS, z zastrzeżeniem ust. 11;
 - 2) przedmiotów z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych, którym należy przypisać nie mniej niż 5 punktów ECTS – z zastrzeżeniem:

- a) przedmiotów z obszarów nauk humanistycznych, którym należy przypisać nie mniej niż 5 punktów ECTS - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych w 100% do dyscypliny lub dyscyplin z dziedziny nauk społecznych;
- b) przedmiotów z obszarów nauk społecznych, którym należy przypisać nie mniej niż 5 punktów ECTS - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych w 100% do dyscypliny lub dyscyplin z dziedziny nauk humanistycznych;
- c) przedmiotów z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych, którym należy przypisać nie mniej niż 5 punktów ECTS - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dziedzin innych niż dziedzina nauk humanistycznych lub dziedzina nauk społecznych.

Wyszczególnione zajęcia dydaktyczne należy zaplanować zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, z zastrzeżeniem, że dla studiów niestacjonarnych liczba godzin zajęć dydaktycznych nie może być mniejsza niż 60% liczby godzin zaplanowanych dla studiów stacjonarnych.

10. Dla kierunków objętych standardem kształcenia, kompetencje właściwe dla zajęć wymienionych w § 6 ust. 9 mogą być ujęte w przedmiotach przewidzianych w standardzie
11. Wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych z zakresu nowożytnych języków obcych, realizowanych na kierunkach *filologia i lingwistyka stosowana* regulują przepisy odrębne.
12. Harmonogram realizacji programu studiów wszystkich kierunków studiów stacjonarnych pierwszego stopnia oraz jednolitych magisterskich powinien uwzględniać zajęcia dydaktyczne z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin, którym nie przypisuje się punktów ECTS. Nie dotyczy kierunku *psychofizyczne kształtowanie człowieka*.
13. Harmonogram realizacji programu studiów dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wszystkich kierunków i profili kształcenia powinien uwzględniać zajęcia dydaktyczne z zakresu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, którym należy przypisać punkty ECTS.
14. Harmonogram realizacji programu studiów dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wszystkich kierunków i profili kształcenia powinien uwzględniać zajęcia dydaktyczne z zakresu problematyki zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, którym należy przypisać punkty ECTS.
15. Program studiów na wszystkich kierunkach studiów pierwszego stopnia może, a w przypadku studiów drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich powinien uwzględniać zajęcia dydaktyczne z zakresu przygotowania pracy dyplomowej i dodatkowo dzieła artystycznego dla kierunków artystycznych.
16. Wycena punktowa pracy dyplomowej wraz z jej przygotowaniem oraz przygotowaniem do egzaminu dyplomowego wynosi dla:
 - 1) pracy licencjackiej – nie mniej niż 10 punktów ECTS;
 - 2) pracy inżynierskiej – nie mniej niż 15 punktów ECTS;
 - 3) pracy magisterskiej – nie mniej niż 20 punktów ECTS.
17. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych musi uwzględniać specyfikę kierunku, efekty uczenia się i rodzaj kwalifikacji, które student powinien osiągnąć po zrealizowaniu praktyki.
18. W programach studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym należy uwzględnić co najmniej sześciomiesięczne praktyki zawodowe (960 godzin), natomiast w programach studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym – co najmniej trzymiesięczne praktyki zawodowe (480 godzin), chyba że standard kształcenia stanowi inaczej. Zaleca się, aby co najmniej dwa miesiące praktyk (320 godzin) w programach studiów pierwszego stopnia oraz co najmniej jeden miesiąc praktyk (160 godzin) w programach studiów drugiego stopnia zostały zaplanowane w ostatnim semestrze studiów.
19. Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie może być większa niż 50% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie.
20. Kształcenie w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych (w tym zajęcia laboratoryjne, terenowe i warsztatowe) powinno odbywać się na zajęciach dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta. Metody i techniki kształcenia na odległość mogą mieć w tym zakresie jedynie charakter wspomagający.
21. Programy studiów wszystkich kierunków studiów pierwszego stopnia powinny uwzględniać zajęcia dydaktyczne nowożytnego języka obcego jako przedmiotu wybieralnego nieobowiązkowego w wymiarze do 60 godzin, którym należy przypisać 1 punkt ECTS za każde 30 godzin. Student może rozpocząć realizację zajęć nie wcześniej niż od trzeciego semestru.
22. Programy studiów kierunków kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera oraz kierunków ekonomicznych powinny uwzględniać zajęcia dydaktyczne z matematyki elementarnej jako przedmiotu wybieralnego nieobowiązkowego w wymiarze 60 godzin, którym należy przypisać 4 punkty ECTS. Zajęcia powinny zostać zaplanowane w pierwszym i drugim semestrze studiów.

23. Programy wykładów z przedmiotów kształcenia ogólnego oraz przedmiotów podstawowych ujętych w programach studiów wspólne dla kierunków prowadzonych na wydziale powinny zostać ujednolicone, chyba że standard kształcenia stanowi inaczej.
24. W programie studiów można dokonywać zmian łącznie do 30% ogólnej liczby efektów uczenia się, określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego pozwolenia na utworzenie studiów.
25. Dopuszczalne jest także wprowadzanie w trakcie cyklu kształcenia zmian w programach studiów:
 - 1) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową;
 - 2) koniecznych do:
 - a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną;
 - b) dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.
26. Zmiany w programach studiów, wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia, są udostępniane w BIP na stronie podmiotowej Uczelni co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

§ 7

1. Studia o profilu praktycznym mogą być prowadzone z udziałem podmiotów gospodarczych.
2. Prowadzenie studiów, o których mowa w ust. 1, wymaga zawarcia umowy w formie pisemnej między Uczelnią a podmiotem gospodarczym, która określa:
 - 1) zasady prowadzenia zajęć ze studentami (w szczególności praktycznych) przez pracowników podmiotu gospodarczego;
 - 2) zasady udziału podmiotu gospodarczego w pracach nad programem studiów;
 - 3) zasady dofinansowania studiów przez podmiot gospodarczy;
 - 4) opis zakładanych efektów uczenia się;
 - 5) sposób i zasady realizacji praktyk i staży w podmiocie gospodarczym.
3. Jeżeli program studiów o profilu praktycznym przewiduje wykonanie pracy dyplomowej (projektu dyplomowego), powinna ona zostać wykonana w podmiocie gospodarczym, w którym realizowana jest praktyka, związanym z dyscypliną lub dyscyplinami, do których odnoszą się efekty uczenia się.

§ 8

1. Z dniem 10 maja danego roku upływa termin złożenia wniosku przez dziekana wydziału o podjęcie uchwały w sprawie doskonalenia programu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia. Wniosek powinien zawierać krótką informację na temat proponowanych w programie studiów zmian oraz wskazanie cyklu kształcenia, którego dotyczy.
2. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, za zgodą Rektora, przesunięcie terminu, o którym mowa w ust. 1, jednak nie dłużej niż do 10. września.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zmian, o których mowa w § 6 ust. 25. Wniosek o doskonalenie programu studiów należy złożyć co najmniej na 14 dni przed planowanym posiedzeniem Senatu PANS w Nysie.
4. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, za zgodą Rektora, skrócenie terminu, o którym mowa w ust. 3, do 7 dni.
5. Do wniosków, o których mowa w ust. 1 i 3, należy dołączyć opinię Samorządu Studenckiego PANS w Nysie.
6. Program studiów obowiązuje z dniem rozpoczęcia nowego roku akademickiego i dotyczy wyłącznie studentów rozpoczynających naukę.

§ 9

Dokumentacja, stanowiąca podstawę do podjęcia przez Senat uchwały w sprawie programu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, musi zawierać następujące informacje:

I. Program studiów (*załącznik 1*):

- 1) ogólna charakterystyka prowadzonych studiów:
 - a) nazwa kierunku studiów;
 - b) nazwa (nazwy) modułów specjalnościowych/specjalizacyjnych;
 - c) poziom studiów;
 - d) profil studiów;
 - e) forma (formy) studiów;
 - f) tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta;
 - g) liczba semestrów;
 - h) liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie;

- 2) opis efektów uczenia się:
 - a) przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin naukowych; program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określa dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się;
 - b) opis zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniający charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji w przypadku studiów pierwszego stopnia, lub na poziomie 7. w przypadku studiów drugiego stopnia;
 - c) opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji;
 - 3) harmonogram realizacji programu studiów prowadzonych w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej określający:
 - a) zestaw modułów kształcenia (przedmiotów i grup przedmiotów) z wyszczególnieniem modułów podlegających wyborowi przez studenta;
 - b) usytuowanie modułów w poszczególnych semestrach;
 - c) w przypadku przedmiotów – podstawowe formy prowadzenia zajęć i wymiar godzinowy zajęć;
 - d) łączną liczbę godzin zajęć organizowanych przez Uczelnię (godzin kontaktowych);
 - e) wymiar i usytuowanie praktyk zawodowych w poszczególnych semestrach;
 - f) liczbę punktów ECTS przyporządkowanych poszczególnym modułom (przedmiotom) kształcenia (diagramy ECTS);
 - 4) opis modułów kształcenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów (zgodnie ze wzorem określonym w **załączniku 1a**);
 - 5) wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej dla każdego z przedmiotów (zgodnie ze wzorem określonym w **załączniku 1b**);
 - 6) wykaz przedmiotów i form zajęć przewidzianych do realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zgodnie ze wzorem określonym w **załączniku 1c**);
 - 7) sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia;
 - 8) wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS;
 - 9) zasady prowadzenia procesu dyplomowania;
 - 10) sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów określające:
 - a) łączną liczbę godzin zajęć (godzin kontaktowych);
 - b) łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia;
 - c) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych;
 - d) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne;
 - e) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego.
- II. Dodatkowe informacje charakteryzujące program studiów (**załącznik 2**):
- 1) wskazanie związku kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym z misją Uczelni;
 - 2) ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów;
 - 3) zasady rekrutacji – opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia, jednolite magisterskie lub studia drugiego stopnia;
 - 4) warunki prowadzenia studiów i sposoby realizacji kształcenia:
 - a) wykaz nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku studiów wraz z określeniem udziału procentowego godzin zajęć dydaktycznych realizowanych przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, wraz z wyszczególnieniem prowadzonych przedmiotów oraz wskazaniem koordynatorów przedmiotów;
 - b) infrastruktura dydaktyczna (wykaz: sal dydaktycznych, laboratoriów i pracowni wraz z wyposażeniem);

- c) dostępność do literatury zalecanej w ramach kształcenia;
 - d) sposób realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym przewidzianym w programie studiów o profilu praktycznym;
- 5) zasady stosowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem analizy efektów uczenia się i jego działania na rzecz doskonalenia programu studiów;
 - 6) sposób uwzględnienia w programie studiów wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów, prowadzonego zarówno przez organy rządowe, jak i Biuro Praktyk i Karier Zawodowych;
 - 7) sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy;
 - 8) sposób wykorzystania dostępnych wzorców krajowych i międzynarodowych w pracach mających na celu określenie programu studiów;
 - 9) udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS;
 - 10) udokumentowanie, że program studiów o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie;
 - 11) udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych;
 - 12) udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia dotyczące wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów;
 - 13) udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z zakresu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii;
 - 14) udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia uwzględniające problematykę zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym;
 - 15) sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie tworzenia i prowadzenia studiów o profilu praktycznym (np. lista osób lub instytucji spoza Uczelni, biorących udział w pracach Rad Programowych lub konsultujących projekt programu studiów; udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie realizacji studiów itp.).

§ 10

Zmiany w programach studiów są udostępniane w BIP na stronie podmiotowej Uczelni w terminie 14 dni od dnia ich przyjęcia.

§ 11

Traci moc Uchwała nr 18/2025/2026 Senatu PANS w Nysie z dnia 28.11.2025 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich.

§ 12

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

/podpisano elektronicznie/

Rektor

dr inż. Mariusz Kołosowski, prof. ucz.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział

Program studiów I/II stopnia / jednolitych magisterskich

dla kierunku

NAZWA_KIERUNKU

profil praktyczny

Nysa, lipiec 2026

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów
2. Opis zakładanych efektów uczenia się
3. Harmonogram realizacji programu studiów
4. Opis modułów kształcenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów
5. Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej dla każdego z przedmiotów
6. Wykaz przedmiotów i form zajęć przewidzianych do realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
7. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia
8. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS
9. Zasady prowadzenia procesu dyplomowania
10. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

Nazwa kierunku studiów

Nazwa_kierunku

Moduły specjalnościowe/specjalizacyjne kształcenia

Nazwa_Modułu_Specjalnościowego_1/specjalizacyjnego_1

Nazwa_Modułu_Specjalnościowego_2/specjalizacyjnego_2

Poziom studiów

Studia I/II stopnia, jednolity magisterskie

Profil kształcenia

praktyczny

Forma / formy studiów

studia stacjonarne

studia niestacjonarne

Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta

tytuł_zawodowy

Liczba semestrów

liczba_semestrów

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie

liczba_punktów_ECTS

Opis zakładanych efektów uczenia się

Kierunek studiów I/II stopnia / jednolitych magisterskich *nazwa kierunku*, profil praktyczny, został przyporządkowany do następujących dyscyplin naukowych/artystycznych:

- 1) dziedzina nauk ... / dziedzina sztuki
 - a) dyscyplina naukowa/artystyczna: *nazwa_dyscypliny* (udział liczby punktów ECTS: X%)
 - b) dyscyplina naukowa/artystyczna: *nazwa_dyscypliny* (udział liczby punktów ECTS: X%)
 - c) dyscyplina naukowa/artystyczna: *nazwa_dyscypliny* (udział liczby punktów ECTS: X%)
- 2) dziedzina nauk ... / dziedzina sztuki
 - a) dyscyplina naukowa/artystyczna: *nazwa_dyscypliny* (udział liczby punktów ECTS: X%)

Dyscyplina wiodąca: ***nazwa_dyscypliny***

Objaśnienia oznaczeń:

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Nazwa kierunku studiów: <i>nazwa_kierunku</i>	
Poziom kształcenia: studia I/II stopnia / jednolite magisterskie	
Profil kształcenia: praktyczny	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ Po ukończeniu studiów I/II stopnia / jednolitych magisterskich na kierunku <i>nazwa_kierunku</i> , profil praktyczny, absolwent:
WIEDZA	
K W01	
K W02	
...	
UMIEJĘTNOŚCI	
K U01	
K U02	
...	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K K01	
K K02	
...	

Harmonogram realizacji programu studiów

Harmonogram realizacji programu studiów stacjonarnych
(siatka/siatki i diagramy ECTS)

Harmonogram realizacji programu studiów niestacjonarnych
(siatka/siatki i diagramy ECTS)

Opis modułów kształcenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów

Studia stacjonarne

(opisy modułów zgodnie z przyjętym ***załącznikiem 1a*** do uchwały Senatu)

Studia niestacjonarne

(opisy modułów zgodnie z przyjętym *załącznikiem 1a* do uchwały Senatu)

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej dla każdego z przedmiotów
(zgodnie z przyjętym *załącznikiem 1b* do uchwały Senatu)

Wykaz przedmiotów i form zajęć przewidzianych do realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

(zgodnie z przyjętym *załącznikiem 1c* do uchwały Senatu)

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS
(Regulamin praktyk zawodowych)

Zasady prowadzenia procesu dyplomowania
(Regulamin dyplomowania)

Summaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

- a) łączna liczba godzin zajęć (godzin kontaktowych):
 - studia stacjonarne:
 - studia niestacjonarne:
- b) łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:
 - studia stacjonarne:
 - studia niestacjonarne:
- c) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych:
- d) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne):
- e) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego:

do Uchwały nr 58/2025/2026 Senatu PANS w Nysie z dnia 31.07.2026 r.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)								Kod przedmiotu				
Kierunek studiów												
Profil kształcenia												
Poziom studiów												
Specjalność												
Forma studiów												
Semestr studiów												
Tryb zaliczenia przedmiotu							Liczba punktów ECTS					Sposób ustalania oceny z przedmiotu
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze			Całkowita		Zajęcia kontaktowe		Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym			
		Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć						Waga w %	
Wykład												
Ćwiczenia												
Ćwiczenia praktyczne												
Laboratorium												
Projekt												
Seminarium												
Razem:										Razem	%	
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)								Efekty kierunkowe	Formy zajęć	
Wiedza	1.											
	2.											
	3.											
	4.											
Umiejętności	1.											
	2.											
	3.											
	4.											
Kompetencje społeczne	1.											
	2.											
	3.											
	4.											

Treści kształcenia

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Tematyka zajęć	

SPIS LITERATURY

WYDZIAŁ, PANS w Nysie

KIERUNEK

SEMESTR I

Nazwa przedmiotu:
Literatura obowiązkowa:
1.
2.
3.
...
Literatura uzupełniająca:
1.
2.
3.
...
Nazwa przedmiotu:
Literatura obowiązkowa:
1.
2.
3.
...
Literatura uzupełniająca:
1.
2.
3.
...
Nazwa przedmiotu:
Literatura obowiązkowa:
1.
2.
3.
...
Literatura uzupełniająca:
1.
2.
3.
...

SEMESTR II

Nazwa przedmiotu:
Literatura obowiązkowa:
1. 2. 3. ...
Literatura uzupełniająca:
1. 2. 3. ...
Nazwa przedmiotu:
Literatura obowiązkowa:
1. 2. 3. ...
Literatura uzupełniająca:
1. 2. 3. ...
Nazwa przedmiotu:
Literatura obowiązkowa:
1. 2. 3. ...
Literatura uzupełniająca:
1. 2. 3. ...

itd.

Wykaz przedmiotów i form zajęć oraz maksymalnej liczby godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na kierunku studiów I/II stopnia/jednolitych magisterskich nazwa_kierunku, profil praktyczny

Program studiów obowiązujący od roku ak.						
Studia stacjonarne						
Lp.	Przedmiot	Forma zajęć	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
			wg programu studiów	prowadzonych zdalnie	wg programu studiów	przypisanych zajęciom prowadzonym zdalnie
Semestr 1						
1.						
...						
Semestr 2						
1.						
...						
Semestr 3						
1.						
...						
Semestr 4						
1.						
...						
Semestr 5						
1.						
...						
Semestr 6						
1.						
...						
Semestr 7						
1.						
...						

Program studiów obowiązujący od roku ak.						
Studia niestacjonarne						
Lp.	Przedmiot	Forma zajęć	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
			wg programu studiów	prowadzonych zdalnie	wg programu studiów	przypisanych zajęciom prowadzonym zdalnie
Semestr 1						
1.						
...						
Semestr 2						
1.						
...						
Semestr 3						
1.						
...						
Semestr 4						
1.						
...						
Semestr 5						
1.						
...						
Semestr 6						
1.						
...						
Semestr 7						
1.						
...						

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział

Dodatkowe informacje charakteryzujące
program studiów I/II stopnia / jednolitych magisterskich
dla kierunku
NAZWA_KIERUNKU
profil praktyczny

Nysa, lipiec 2026

Spis treści

1. Wskazanie związku kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym z misją Uczelni
2. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów
3. Zasady rekrutacji – opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie
4. Warunki prowadzenia studiów i sposoby realizacji kształcenia
5. Zasady stosowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem analizy efektów uczenia się i jego działania na rzecz doskonalenia programu studiów
6. Sposób uwzględnienia w programie studiów wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów, prowadzonego zarówno przez organy rządowe, jak również Biuro Praktyk i Karier Zawodowych
7. Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy
8. Sposób wykorzystania dostępnych wzorców krajowych i międzynarodowych w pracach mających na celu określenie programu studiów
9. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS
10. Udokumentowanie, że program studiów o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie
11. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych
12. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia dotyczące wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów

13. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z zakresu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii
14. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia uwzględniające problematykę zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym
15. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie tworzenia i prowadzenia studiów o profilu praktycznym

1. Wskazanie związku kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym z misją Uczelni

Tekst

2. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów

Tekst

3. Zasady rekrutacji – opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego/drugiego stopnia / jednolite magisterskie

Tekst

4. Warunki prowadzenia studiów i sposoby realizacji kształcenia

- a) *Wykaz nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku studiów wraz z określeniem udziału procentowego godzin zajęć dydaktycznych realizowanych przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, wraz z wyszczególnieniem prowadzonych przedmiotów oraz wskazaniem koordynatorów przedmiotów*

Lp.	Nazwisko i imię	Tytuł naukowy/ stopień naukowy/ tytuł zawodowy	Stanowisko	Dziedzina(y) nauki / dyscyplina(y) naukowa(e)	Podstawowe miejsce pracy (tak / nie)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Szczegółowy wykaz prowadzonych zajęć w pełnym cyklu kształcenia w załączeniu.

Studia stacjonarne:

łączna liczba godzin zajęć wg planu studiów:

liczba godzin zajęć realizowanych przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (PMP):

udział godzin PMP w łącznej liczbie godzin:

Studia niestacjonarne:

łączna liczba godzin zajęć wg planu studiów:

liczba godzin zajęć realizowanych przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (PMP):

udział godzin PMP w łącznej liczbie godzin:

b) Infrastruktura dydaktyczna (wykaz: sal dydaktycznych, laboratoriów i pracowni wraz z wyposażeniem)

c) Dostępność do literatury zalecanej w ramach kształcenia

- d) Sposób realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym przewidzianym w programie studiów o profilu praktycznym***

- 5. Zasady stosowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem analizy efektów uczenia się i jego działania na rzecz doskonalenia programu studiów**

- 6. Sposób uwzględnienia w programie studiów wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów, prowadzonego zarówno przez organy rządowe, jak również Biuro Praktyk i Karier Zawodowych**

m.in. Ekonomiczne Losy Absolwentów <http://ela.nauka.gov.pl/>

- 7. Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy**

- 8. Sposób wykorzystania dostępnych wzorców krajowych i międzynarodowych w pracach mających na celu określenie programu studiów**

9. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS

Moduły zajęć do wyboru				
Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Razem:				

- 10. Udokumentowanie, że program studiów o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie**

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne				
Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Razem:				

11. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych

Moduły zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych					
Nazwa modułu zajęć	Semestr	Obszar nauk (humanistyczne/ społeczne)	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Razem:					

12. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia dotyczące wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów

Moduły zajęć uwzględniające wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów				
Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Razem:				

13. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z zakresu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii

Moduły zajęć uwzględniające problematykę z zakresu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii				
Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Razem:				

14. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia uwzględniające problematykę zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym

Moduły zajęć uwzględniające problematykę zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym				
Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Razem:				

- 15. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie tworzenia i prowadzenia studiów o profilu praktycznym (np. lista osób lub instytucji spoza Uczelni biorących udział w pracach Rad Programowych lub konsultujących projekt programu studiów; udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie realizacji studiów itp.)**